

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 5 marca 2009 r. *

W sprawie C-545/07

mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Sofijski gradski sad (Bułgaria) postanowieniem z dnia 19 listopada 2007 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 4 grudnia 2007 r., w postępowaniu:

Apis-Hristovich EOOD

przeciwko

Lakorda AD,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: K. Lenaerts (sprawozdawca), prezes izby, T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász i J. Malenovský, sędziowie,

* Język postępowania: bułgarski.

rzecznik generalny: E. Sharpston,
sekretarz: N. Nanchev, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 27 listopada 2008 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Apis-Hristovich EOOD przez E. Marcova i A. Andréeva, advokati,

- w imieniu Lakorda AD przez D. Matewę i M. Mladenova, advokati,

- w imieniu rządu bułgarskiego przez E. Petranovą i D. Drambozovą oraz przez A. Ananieva, działających w charakterze pełnomocników,

- w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez N. Nikolovą i H. Krämera, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 7 ust. 1 i 2 dyrektywy 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dz.U. L 77, s. 20).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między Apis-Hristovich EOOD (zwaną dalej „Apis”) a Lakorda AD (zwaną dalej „Lakordą”), dwiema spółkami prawa bułgarskiego, które prowadzą sprzedaż elektronicznych baz oficjalnych danych prawnych.

Ramy prawne

- 3 Przedmiotem dyrektywy 96/9 jest zgodnie z jej art. 1 ust. 1 „ochron[a] praw[n]a bazy danych w każdej formie”.
- 4 Pojęcie bazy danych zdefiniowane jest dla celów stosowania wspomnianej dyrektywy w jej art. 1 ust. 2 jako „zbiór niezależnych utworów, danych lub innych materiałów uporządkowanych w sposób systematyczny lub metodyczny, indywidualnie dostępnych środkami elektronicznymi lub innymi sposobami”.

5 Zgodnie z art. 1 ust. 3 tej dyrektywy „[o]chrona na mocy niniejszej dyrektywy nie ma zastosowania do programów komputerowych użytych do sporządzania lub funkcjonowania baz danych dostępnych środkami elektronicznymi”.

6 Artykuł 2 dyrektywy 96/9 stanowi:

„Niniejsza dyrektywa stosuje się bez uszczerbku dla wspólnotowych przepisów dotyczących:

a) ochrony prawnej programów komputerowych

[...]”.

7 Artykuł 3 ust. 1 wspomnianej dyrektywy poddaje „bazy danych, które z powodu wyboru lub uporządkowania ich zawartości stanowią własną intelektualną twórczość autora”, ochronie prawa autorskiego.

- 8 Artykuł 7 tej samej dyrektywy, zatytułowany „Przedmiot ochrony”, ustanawia prawo sui generis w sposób następujący:

„1. Państwa członkowskie ustanawiają [...] dla producenta bazy danych, wymagającej jakościowej lub ilościowej istotnej inwestycji dla uzyskania weryfikacji lub prezentacji jej zawartości, prawo do ochrony przed pobieraniem danych lub wtórnym ich wykorzystaniem w całości lub w istotnej części, co do jakości lub ilości.

2. Do celów niniejszego rozdziału:

- a) »pobieranie danych« oznacza stałe lub czasowe przeniesienie całej lub istotnej części zawartości bazy danych na inny nośnik danych, w jakikolwiek sposób i w jakiegokolwiek formie;
- b) »wtórne wykorzystanie« oznacza każdą formę publicznego udostępnienia całości lub istotnej części zawartości bazy danych, przez rozpowszechnianie kopii, przez najem, transmisję on-line lub w innej formie. Pierwsza sprzedaż kopii bazy danych we Wspólnocie przez uprawnionego lub za jego zgodą wyczerpuje prawo do kontrolowania dalszej odsprzedaży tej kopii we Wspólnocie.

Wypożyczanie do użytku publicznego nie jest pobieraniem danych lub wtórnym ich wykorzystaniem.

3. Prawo określone w ust. 1 może być przeniesione, odstąpione lub udzielone na podstawie licencji umownej.

4. Prawo przewidziane w ust. 1 stosuje się niezależnie od tego, czy określona baza danych kwalifikuje się do ochrony na podstawie prawa autorskiego lub innych praw. Ponadto prawo to stosuje się niezależnie od kwalifikowania się zawartości danej bazy danych do ochrony na podstawie prawa autorskiego lub innych praw. Ochrona baz danych na mocy prawa określonego w ust. 1 jest bez uszczerbku dla praw istniejących w odniesieniu do ich zawartości.

5. Niedozwolone jest powtarzające się i systematyczne pobieranie danych lub wtórne ich wykorzystanie w nieistotnej części, jeśli czynności te są sprzeczne z normalnym korzystaniem z tej bazy danych lub w sposób nieuzasadniony naruszają słuszne interesy producenta bazy danych”.

- 9 W ustawodawstwie Republiki Bułgarii ochrona prawna baz danych uregulowana jest w Zakon za avtorskoto pravo i srodnite mu prava (ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych, *Darzhaven vestnik*, nr 56, z dnia 29 czerwca 1993 r.) w wersji zmienionej opublikowanej w *Darzhaven vestnik*, nr 73, z dnia 5 września 2006 r. (zwanej dalej „ZAPSP”). Przepisy art. 1 ust. 2 i 3 dyrektywy 96/9 zostały przetransponowane w art. 2 pkt 13 przepisów dodatkowych ZAPSP, natomiast przepisy art. 7 ust. 1 i 2 tej dyrektywy w art. 93b i art. 93c ust. 1 tej ustawy.

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu i pytania prejudycjalne

- 10 Do Sofijski gradski sad (sofijskiego sądu miejskiego) wpłynęła skarga spółki Apis o zaniechanie rzekomo bezprawnego pobierania i wtórnego wykorzystywania przez Lakordę istotnych części modułów „Apis pravo” („Apis prawo”) i „Apis praktika” („Apis orzecznictwo”) będących elementami systemu informacji prawnej nazwanego

w okresie właściwym dla okoliczności faktycznych sprawy przed sądem krajowym „Apis 5x”, a następnie „Apis 6”, oraz z drugiej strony o naprawieniu szkody, jaką poniosła skarżąca w postępowaniu przed sądem krajowym z powodu zachowania Lakordy.

- 11 Apis twierdzi, że jest producentem bazy danych w rozumieniu ZAPSP oraz że dokonała istotnych inwestycji w zestawienie, weryfikację, systematyzację i aktualizację danych zawartych w modułach „Apis pravo” i „Apis praktika”. Główna działalność związana z tą inwestycją objęła digitalizację, konwersję, korektę, przetworzenie technologiczne, konsolidację tekstów aktów normatywnych i opracowanie prawne.
- 12 Apis utrzymuje, że osoby uprzednio pracujące w jej dziale informatycznym przed założeniem spółki Lakorda niezgodnie z prawem pobrały istotne części tych modułów, co umożliwiło tej ostatniej stworzenie i wprowadzenie do obrotu we wrześniu 2006 r. jej własnych modułów nazwanych „Balgarsko pravo” („prawo bułgarskie”) i „Sadebna praktika” („orzecznictwo sądowe”), stanowiących część ogólnego systemu informacji prawnej „Lakorda legis”.
- 13 Apis twierdzi, że Lakorda bez jej zgody pobrała z modułu „Apis pravo” wersje skonsolidowane ponad 19 700 tekstów dokumentów stanowiących akty normatywne obowiązujące, zmieniające lub uchylające akty uprzednio obowiązujące, jak również akty nienormatywne. Ponadto ponad 2500 dokumentów stanowiących poprzedzające wersje aktów normatywnych z lat 2001–2006 zostało pobranych z modułu „Apis pravo” i wtórnie wykorzystanych w „Lakorda legis”. 82,5% ogólnej liczby dokumentów ze wspomnianego modułu zostało w ten sposób pobranych i wtórnie wykorzystanych przez Lakordę, co stanowi istotną część zawartości tego modułu.
- 14 Poza tym zgodnie z twierdzeniami spółki Apis 2516 niepublikowanych orzeczeń sądowych, które uzyskała ona za zezwoleniem odpowiednich sądów i które zebrała w module „Apis praktika”, zostało pobranych z tego modułu przez spółkę Lakorda, a następnie włączonych do modułu „Sadebna praktika”, co — biorąc pod uwagę

szczególną wartość tego niepublikowanego orzecznictwa — stanowi według spółki Apis istotną co do jakości część modułu „Apis praktika”.

- 15 Apis utrzymuje, że pobieranie i wtórne wykorzystanie przez Lakordę dotyczyło nie tylko tekstów dokumentów zebranych w modułach „Apis pravo” i „Apis praktika”, lecz również danych związanych z tymi dokumentami takich jak odesłania między tymi dokumentami a definicjami legalnymi pewnych terminów i pojęć. To że dokonano tego niedozwolonego pobrania, widoczne jest po tym, że w modułach Lakordy znajdują się elementy identyczne jak w jej własnych, takie jak w szczególności uwagi redakcyjne, odesłania do tłumaczeń na język angielski, polecenia, pola, hiperlinki i wskazówki odnośnie do chronologii aktów ustawodawczych.
- 16 Lakorda zaprzecza jakimukolwiek niezgodnemu z prawem pobraniu i wtórnemu wykorzystaniu modułów spółki Apis. Utrzymuje ona, że jej system „Lakorda legis” jest owocem niezależnej i istotnej inwestycji rządu 215 000 BGN. Stworzenie tego systemu wymagało zaangażowania zespołu informatyków, prawników oraz menadżerów i opierało się na oryginalnym oprogramowaniu informatycznym do sporządzania, aktualizacji i wizualizacji baz danych, pozwalającym na opracowanie danych oraz na dużo szybszy i skuteczniejszy niż w przypadku innych systemów informacji prawnej dostęp do informacji. Ponadto jej moduły odznaczają się strukturą całkowicie odmienną od modułów spółki Apis.
- 17 Lakorda twierdzi, że aby zrealizować swój projekt, oparła się na jej stosunkach z różnymi organami krajowymi i europejskimi. Użyła ponadto źródeł publicznie dostępnych takich jak *Darzhaven vestnik* (dziennik urzędowy Republiki Bułgarii) oraz oficjalne strony internetowe instytucji i sądów krajowych, co tłumaczy istnienie dużego podobieństwa treści pomiędzy jej modułami a modułami spółki Apis, jak również obecność, jakkolwiek ograniczoną, cech analogicznych do cech modułów spółki Apis, takich jak odesłania do tłumaczeń i polecenia. Ponadto na mocy ZAPSP oficjalne dokumenty organów państwowych nie wchodzą w zakres systemu ochrony praw autorskich.

- 18 Lakorda dodaje, że ogromna większość uwag redakcyjnych oraz hiperlinków znajdujących się w systemie „Lakorda legis” jest efektem jej własnego pomysłu, opierającego się na opracowaniu, uporządkowaniu i oznaczeniu zebranych aktów w sposób systematyczny i niezmiernie szczegółowy. Wspomniany system obejmuje 1 200 000 indywidualnie dostępnych danych oraz ponad 2 700 000 hiperlinków opracowanych za pomocą niepowtarzalnej metody rozpoznawania i porządkowania. Ponadto istnieją istotne różnice pomiędzy orzeczeniami sądowymi zebranymi w systemie spółek Lakorda i Apis, w szczególności w zakresie elementów przytoczonych jako istotne dla danych orzeczeń sądowych. Jeżeli chodzi o techniki redakcyjne charakterystyczne dla modułów spółki Apis, to wynikają one z ogólnie obowiązujących reguł interpunkcyjnych języka bułgarskiego.
- 19 Sofijski gradski sad stwierdza, że aby ustalić, czy doszło do naruszenia we wniesionej do niego sprawie, musi dokonać wykładni i zastosować art. 93c ust. 1 ZAPSP, stanowiący transpozycję art. 7 ust. 2 dyrektywy 96/9.
- 20 Podkreślając z jednej strony, że centralna kwestia sporu przed sądem krajowym dotyczy rzekomego bezprawnego pobrania przez spółkę Lakorda zawartości modułów spółki Apis, a z drugiej strony, że zawartość tę stanowią akty organów państwowych podlegające ciągłym zmianom, uzupełnianiu i uchylaniu, wspomniany sąd uważa, że dla ustalenia, czy doszło do naruszenia ZASP, znaczenie ma zarówno określenie chwili tego rzekomego pobrania, jak i ustalenie, czy stanowi ono przeniesienie stałe, czy też przeniesienie czasowe.
- 21 Jako że te dwa ostatnie pojęcia nie są zdefiniowane w ZAPSP, sąd krajowy zastanawia się, czy dla dokonania wykładni pojęć „stałe” i „czasowe” zawartych w art. 7 ust. 2 lit. a) dyrektywy 96/9 należy zastosować kryterium okresu przeniesienia czy też kryterium okresu przechowania pobranego materiału na innym nośniku danych. Sąd krajowy uważa, że przyjęcie drugiego kryterium prowadziłyby do konieczności sprawdzenia, czy baza danych, z której dokonano rzekomego pobrania, została trwale zapisana na jakimkolwiek twardym nośniku danych (hardware), w wyniku czego miałyby miejsce przeniesienie stałe, czy też odwrotnie wspomniana baza przechowywana była czasowo na dysku roboczym komputera i wystąpił przypadek przeniesienia czasowego.

- 22 Co do argumentu Lakordy, iż moduły „Apis pravo” i „Apis praktika” stanowią co do ilości nieistotną część systemu „Lakorda legis”, sąd krajowy uważa, że jest zobowiązany dokonać wykładni pojęcia części istotnej co do ilości w rozumieniu art. 7 ust. 1 i 2 dyrektywy 96/9. W tym kontekście sąd krajowy zastanawia się, czy dla stwierdzenia, że doszło do pobrania takiej części, należy porównać ilość danych pobranych ze wspomnianych modułów z ilością danych zawartych w modułach Lakordy rozpatrywanych odrębnie, czy wręcz przeciwnie, w całości.
- 23 Twierdzenie spółki Apis dotyczące obecności w jej module „Apis praktika” orzeczeń sądowych uzyskanych od sądów, których orzecznictwo nie jest dostępne publicznie, nasuwa sądowi krajowemu pytanie, czy odpowiednim kryterium oceny istnienia istotnej co do jakości części zawartości bazy danych w rozumieniu art. 7 ust. 1 i 2 dyrektywy 96/9 jest dostępność danych w celu ich gromadzenia czy też znaczenie danych pod względem informacyjnym.
- 24 Sąd krajowy zastanawia się wreszcie, czy dla stwierdzenia pobrania w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9 należy porównać nie tylko bazy danych jako takie, lecz również programy informatyczne do administrowania nimi.
- 25 W obliczu takich trudności interpretacyjnych Sofijski gradski sad postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) W jaki sposób należy interpretować i rozgraniczać pojęcia »przeniesienie trwałe« i »przeniesienie czasowe« w celu stwierdzenia:

- czy dokonano pobrania w rozumieniu art. 7 ust. 2 lit. a) dyrektywy [96/9] z bazy danych dostępnej środkami elektronicznymi[?]

 - w jakiej chwili należy przy tym przyjąć, że nastąpiło pobranie w rozumieniu art. 7 ust. 2 lit. a) dyrektywy [96/9] z bazy danych dostępnej środkami elektronicznymi[?]

 - jeżeli pobrana w ten sposób zawartość bazy danych posłużyła do utworzenia nowej i zmienionej bazy danych — jakie ma to znaczenie dla oceny pobrania?
- 2) Jakie kryterium należy stosować w ramach wykładni pojęcia »pobranie części istotnej co do jakości«, jeżeli bazy danych podzielone są na odrębne podgrupy i wykorzystywane w tych podgrupach, które są samodzielnymi produktami rynkowymi? Czy za kryterium należy przyjąć zakres baz danych w całym produkcie rynkowym czy zakres baz danych w danej podgrupie?
- 3) Czy w ramach wykładni pojęcia »część istotna co do jakości« za kryterium należy przyjąć okoliczność, że określony rodzaj rzekomo pobranych danych został pozyskany od producenta ze źródła, które nie jest ogólnie dostępne, tak że zdobycie danych było możliwe wyłącznie poprzez ich pobranie z baz danych właśnie tego producenta?
- 4) Jakie kryteria należy stosować, aby stwierdzić, czy miało miejsce pobranie bazy danych dostępnej środkami elektronicznymi? Czy jeżeli baza danych producenta posiada specyficzną strukturę, uwagi, odesłania, polecenia, pola, hiperlinki i teksty redakcyjne, a elementy te występują również w bazie danych sprawcy rzekomego

naruszenia, można uznać, że świadczy to o dokonaniu pobrania? Czy różne oryginalne struktury organizacji obu przeciwstawionych sobie baz danych mają znaczenie w ramach tej oceny?

- 5) Czy w ramach stwierdzenia, czy miało miejsce pobranie, ma znaczenie program/system komputerowy administrowania bazy danych, jeżeli nie jest on częścią bazy danych?

- 6) Ponieważ zgodnie z dyrektywą [96/9] i orzecznictwem Trybunału »istotna co do ilości i jakości część bazy danych« związana jest z istotnymi inwestycjami w celu uzyskania, weryfikacji lub prezentacji bazy danych, w jaki sposób należy interpretować te pojęcia w związku z publicznie dostępnymi normatywnymi i indywidualnymi aktami organów wykonawczych państwa, ich urzędowymi tłumaczeniami i orzecznictwem?».

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie dopuszczalności

- ²⁶ Lakorda uważa, że wniosek o wydanie orzeczenia prejudycjalnego nie jest konieczny dla rozstrzygnięcia sporu przed sądem krajowym.

- 27 Lakorda utrzymuje przy tym, że spór nie dotyczy wykładni, jaką należy nadać pojęciom takim jak „pobranie” lub „istotna część zawartości bazy danych” w rozumieniu dyrektywy 96/9. Zwraca ona uwagę, że pojęcie pobrania jest zdefiniowane w prawie bułgarskim i że Trybunał dokonał już wykładni przepisów tej dyrektywy wskazanych we wniosku o wydanie orzeczenia prejudycjalnego. Dodaje ona, że w odniesieniu do rzekomo bezprawnego pobrania, które jej się zarzuca, sąd krajowy jest w stanie dokonać oceny dowodów dostarczonych przez strony, w szczególności w świetle sprawozdań z ekspertyzy technicznej i księgowej, o które wystąpił i które otrzymał celem rozwiązania sporu, bez konieczności interwencji ze strony Trybunału.
- 28 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem tylko do sądu krajowego, przed którym zawisł spór i który jest zobowiązany do jego rozstrzygnięcia, należy ocena — w świetle szczególnych okoliczności sprawy — zarówno konieczności wydania orzeczenia w trybie prejudycjalnym dla potrzeb wydania wyroku, jak i zasadności zadawanych Trybunałowi pytań (zob. w szczególności wyroki: z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie C-415/93 Bosman, Rec. s. I-4921, pkt 59; z dnia 31 stycznia 2008 r. w sprawie C-380/05 Centro Europa 7, Zb.Orz. s. I-349, pkt 52; z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie C-213/07 Michaniki, Zb.Orz. s. I-9999, pkt 32).
- 29 W konsekwencji, jeśli postawione pytania dotyczą wykładni prawa wspólnotowego, Trybunał jest co do zasady zobowiązany do wydania orzeczenia (zob. w szczególności wyrok z dnia 25 lutego 2003 r. w sprawie C-326/00 IKA, Rec. s. I-1703, pkt 27; ww. wyrok w sprawie Michaniki, pkt 33).
- 30 Odmowa udzielenia odpowiedzi na pytanie prejudycjalne postawione przez sąd krajowy jest możliwa jedynie wtedy, gdy wykładnia prawa wspólnotowego, o którą się zwrócono, w sposób oczywisty nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub przedmiotem sporu toczącego się przed sądem krajowym lub też gdy problem ma charakter hipotetyczny albo gdy Trybunał nie posiada wystarczającej wiedzy na temat okoliczności faktycznych i prawnych, aby odpowiedzieć na postawione mu pytania w użyteczny sposób (zob. w szczególności wyrok z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie C-379/98 PreussenElektra, Rec. s. I-2099, pkt 39; ww. wyrok w sprawie Michaniki, pkt 34).

- 31 Należy jednak stwierdzić, że niniejsza sprawa nie zalicza się do żadnego z przypadków przywołanych w poprzednim punkcie. Wręcz przeciwnie, opis ram prawnych i stanu faktycznego postępowania przed sądem krajowym zawarty we wniosku o wydanie orzeczenia prejudycjalnego ukazuje, co zresztą zostało potwierdzone w toku rozprawy, że rozstrzygnięcie sporu wniesionego do sądu krajowego zależy w szczególności od uzyskania przez ten ostatni szeregu wyjaśnień dotyczących pojęć „pobieranie” i „istotna część”, co do ilości lub jakości, zawartości bazy danych w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9.
- 32 Należy dodać, że w ramach postępowania, o którym mowa w art. 234 WE, a u którego podstaw leży jasny podział ról między sądami krajowymi a Trybunałem, wszelka ocena okoliczności faktycznych leży w kompetencjach sądu krajowego. Jednakże w celu udzielenia sądowi krajowemu użytecznej odpowiedzi Trybunał może w duchu współpracy z sądami krajowymi dostarczyć temu sądowi wszelkich wskazówek, które uzna za niezbędne (zob. wyrok z dnia 1 lipca 2008 r. w sprawie C-49/07 MOTOE, Zb.Orz. s. I-4863, pkt 30, i przytoczone tam orzecznictwo).
- 33 W tych warunkach należy uznać, że wniosek o wydanie orzeczenia prejudycjalnego jest dopuszczalny.

Co do istoty

- 34 Wymagające wspólnego rozpatrzenia pytania pierwsze, czwarte i piąte dotyczą zasadniczo pojęcia pobierania jako fizycznego przeniesienia danych w kontekście dyrektywy 96/9. Pytania drugie, trzecie i szóste, które również należy połączyć celem wspólnego rozpatrzenia, dotyczą zasadniczo pojęcia istotnej co do jakości lub ilości części zawartości bazy danych w tym samym kontekście.

W przedmiocie pytań pierwszego, czwartego i piątego odnoszących się do pojęcia „pobieranie” w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9

- 35 W pierwszym pytaniu sąd krajowy wnosi o dokonanie wykładni pojęć „przeniesienie stałe” i „przeniesienie czasowe” użytych w art. 7 ust. 2 lit. a) dyrektywy 96/9 w celu zdefiniowania pojęcia pobierania. Sąd krajowy zastanawia się również nad zagadnieniem chwili, w której dochodzi do pobrania z bazy danych dostępnej środkami elektronicznymi, oraz czy okoliczność, że zawartość pobrana z bazy danych posłużyła do utworzenia nowej i zmienionej bazy, może mieć wpływ na ocenę, czy doszło do pobrania.
- 36 Pytanie czwarte dotyczy zasadniczo znaczenia w ramach oceny, czy doszło do pobrania z bazy danych dostępnej środkami elektronicznymi, z jednej strony okoliczności, że cechy materialne i techniczne tej bazy danych występują również w bazie danych sprawcy rzekomego naruszenia prawa sui generis, a z drugiej strony różnicy w strukturze organizacyjnej obu baz.
- 37 W pytaniu piątym sąd krajowy dąży do ustalenia, czy dla oceny, iż miało miejsce pobranie, ma znaczenie program komputerowy administrowania bazą danych, który nie jest jej częścią.
- 38 W tym względzie należy przypomnieć, że pojęcie pobierania jest zdefiniowane w art. 7 ust. 2 lit. a) dyrektywy 96/9 jako „stałe lub czasowe przeniesienie całej lub istotnej części zawartości bazy danych na inny nośnik danych, w jakikolwiek sposób i w jakiegokolwiek formie”.
- 39 Ponieważ pojęcie pobierania jest używane w różnych przepisach art. 7 dyrektywy 96/9, odpowiedzi na rozpatrywane pytania należy udzielić w ogólnym kontekście tego artykułu (zob. podobnie wyrok z dnia 9 października 2008 r. w sprawie C-304/07 Directmedia Publishing, Zb.Orz. s. I-7565, pkt 28).

40 Trybunał orzekł już, że ze względu zarówno na sformułowania użyte w art. 7 ust 2 lit. a) dyrektywy 96/9 dla zdefiniowania pojęcia pobierania, jak również cel prawa sui generis ustanowionego przez prawodawcę wspólnotowego (zob. w tym względzie wyrok z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie C-203/02 *The British Horseracing Board i in.*, Zb.Orz. s. I-10415, pkt 45, 46, 51; ww. wyrok w sprawie *Directmedia Publishing*, pkt 31–33), pojęcie to w kontekście wspomnianego art. 7 należy rozumieć szeroko jako odnoszące się do każdej czynności dokonanej bez upoważnienia i polegającej na przywłaszczeniu całości lub części zawartości bazy danych, niezależnie od charakteru czy formy zastosowanej w tym kontekście metody (zob. podobnie ww. wyroki: w sprawie *The British Horseracing Board i in.*, pkt 51, 67; w sprawie *Directmedia Publishing*, pkt 34, 35, 37, 38).

41 Decydującym kryterium jest w tym zakresie wystąpienie „przeniesienia” całości lub części zawartości danej bazy danych na inny nośnik o takim samym jak nośnik przywołanej bazy lub innym charakterze. Tego rodzaju przeniesienie zakłada, że całość lub część zawartości bazy danych znajduje się na innym nośniku niż nośnik pierwotnej bazy danych (zob. ww. wyrok w sprawie *Directmedia Publishing*, pkt 36).

42 W tym kontekście należy wskazać w związku z pytaniem pierwszym sądu krajowego, że jak wynika to z samych sformułowań art. 7 ust. 2 lit. a) dyrektywy 96/9, prawodawca wspólnotowy miał zamiar objąć pojęciem „pobieranie” w rozumieniu art. 7 nie tylko czynności „przeniesienia stałego”, lecz również czynności odpowiadające „przeniesieniu czasowemu”.

43 Jak to zostało wyjaśnione podczas rozprawy przez Komisję Wspólnot Europejskich, celem ustawodawcy było wyraźne wykluczenie istnienia pewnego rodzaju reguły de minimis przy wykładni i stosowaniu pojęcia „przeniesienie” w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9. Ponadto — co również Komisja potwierdziła na rozprawie — sama dyrektywa nie wiąże wprawdzie żadnego szczególnego skutku prawnego ze stałym lub

czasowym charakterem danego przeniesienia, niemniej kwestia wystąpienia przeniesienia stałego lub czasowego może w zależności od kontekstu danego prawa krajowego nabrać znaczenia przy ocenie stopnia ewentualnego naruszenia prawa sui generis producenta chronionej bazy danych lub też zakresu szkody, którą należy naprawić w związku z takim naruszeniem.

- 44 Podobnie jak Komisja należy stwierdzić, że rozróżnienie między przeniesieniem stałym a przeniesieniem czasowym opiera się na okresie przechowywania na innym nośniku elementów pobranych z pierwotnej bazy danych. Przeniesienie stałe ma miejsce, jeżeli elementy te zostają zapisane w trwały sposób na innym nośniku niż nośnik oryginalny, natomiast przeniesienie czasowe ma miejsce, jeżeli elementy te są przechowywane przez ograniczony czas na innym nośniku, na przykład w pamięci operacyjnej komputera.
- 45 Jeżeli chodzi o chwilę, w której nastąpiło pobranie z elektronicznej bazy danych, należy uznać, że odpowiada ona chwili zapisania pobranych elementów na innym nośniku niż nośnik pierwotnej bazy danych, niezależnie od tego, czy zapisanie to ma charakter stały czy czasowy.
- 46 Poza tym cel, w jakim dokonuje się aktu przeniesienia, nie ma znaczenia dla oceny, czy doszło do pobrania. Dlatego też nie jest istotne, czy dany akt przeniesienia ma na celu utworzenie innej bazy danych, konkurencyjnej bądź nie wobec pierwotnej bazy danych, czy też akt ten wpisuje się w ramy działalności gospodarczej lub pozagospodarczej, innej niż utworzenie bazy danych (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Directmedia Publishing, pkt 46, 47, i przytoczone tam orzecznictwo).
- 47 Jak potwierdza motyw 38 dyrektywy 96/9, dla interpretacji pojęcia pobierania nie ma również znaczenia, że przeniesienie zawartości chronionej bazy danych na inny nośnik

prowadzi do innego układu i organizacji danych elementów niż w przypadku pierwotnej bazy danych (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Directmedia Publishing, pkt 39).

48 W konsekwencji, uwzględniając możliwości techniczne reorganizacji, jakie mogą oferować elektroniczne bazy danych, okoliczność, iż całość lub część zawartości takiej bazy chronionej prawem *sui generis* znajduje się w zmienionej postaci w innej bazie danych, nie stanowi jako taka przeszkody dla stwierdzenia, że doszło do pobrania. To samo odnosi się do okoliczności przywołanej przez sąd krajowy w pytaniu czwartym, która dotyczy istnienia różnic w zakresie struktury organizacji obu baz danych.

49 Należy również wyjaśnić w tym względzie, że jeżeli wykazano — czego ustalenie jest zadaniem sądu krajowego — iż zawartość lub istotna część zawartości bazy danych chronionej prawem *sui generis* została przeniesiona bez upoważnienia jej producenta na nośnik należący do innej osoby, aby następnie udostępniać ją publicznie na przykład w postaci innej bazy danych, ewentualnie zmienionej, okoliczność taka może dowodzić, że obok pobrania doszło też do wtórnego wykorzystania w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9, gdyż pojęcie wtórnego wykorzystania obejmuje każdą formę publicznego udostępnienia całości lub istotnej części zawartości bazy danych dokonanego bez upoważnienia (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie *The British Horseracing Board i in.*, pkt 61, 67).

50 Jak zaznaczyła Komisja, należy poza tym podkreślić, iż okoliczność — której ustalenie również jest zadaniem sądu krajowego — iż bezprawne pobranie z chronionej bazy danych nastąpiło w celu utworzenia i sprzedaży nowej bazy danych, konkurencyjnej wobec pierwotnej bazy danych, może w danym przypadku okazać się istotna dla oceny zakresu szkody wyrządzonej tym działaniem producentowi pierwotnej bazy danych.

- 51 Jeżeli chodzi o okoliczność, która również została przywołana przez sąd krajowy w pytaniu czwartym, iż cechy materialne i techniczne charakteryzujące zawartość jednej bazy danych występują również w zawartości drugiej bazy danych, może ona być interpretowana jako wskazówka, iż doszło do przeniesienia między tymi dwiema bazami danych, a zatem do pobrania. Jak podkreśliła Lakorda, do tego sądu należy ocena, czy to pokrywanie się nie może wynikać z innych czynników takich jak wykorzystanie tych samych źródeł przy tworzeniu obu baz danych i posiadanie tych cech przez te wspólne źródła.
- 52 Podobnie jak rząd bułgarski należy również dodać, że fakt, iż elementy uzyskane przez producenta bazy danych ze źródeł, które nie są dostępne publicznie, występują również w bazie danych innego producenta, nie wystarcza jako taki do wykazania, iż doszło do przeniesienia z nośnika pierwszej bazy danych na nośnik drugiej bazy danych, biorąc pod uwagę możliwość uzyskania tych elementów bezpośrednio przez producenta drugiej bazy z tych samych źródeł. Okoliczność taka może jednak wskazywać na pobranie.
- 53 W końcu, jak podnoszą rząd bułgarski i Komisja, okoliczność — podniesiona przez Lakordę w sprawie przed sądem krajowym i stanowiąca podstawę zadanego przezeń pytania piątego — dotycząca oryginalnego charakteru programu informatycznego stosowanego do administrowania swoją bazą danych przez sprawcę rzekomego naruszenia prawa sui generis producenta innej bazy danych, może co prawda okazać się ewentualnie istotna w kontekście dyrektywy Rady 91/250/EWG z dnia 14 maja 1991 r. w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych (Dz.U. L 122, s. 42) [zob. w tym względzie motyw 23 i art. 2 lit. a) dyrektywy 96/9].
- 54 Okoliczność ta nie może jednak jako taka wykluczyć, że całość lub część elementów zawartych na nośniku bazy danych podmiotu, któremu zarzuca się takie naruszenie, pochodzi z przeniesienia tych elementów dokonanego bez upoważnienia z nośnika chronionej bazy danych.

W świetle powyższych rozważań na pytania pierwsze, czwarte i piąte należy odpowiedzieć w następujący sposób:

- Rozgraniczenie pojęć „przeniesienie stałe” i „przeniesienie czasowe” w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9 opiera się na kryterium okresu przechowywania elementów pobranych z chronionej bazy danych na nośniku innym niż nośnik tej bazy danych. Chwila, w której doszło do pobrania w rozumieniu wspomnianego art. 7 z chronionej bazy danych dostępną drogą elektroniczną, odpowiada chwili zapisania elementów, których dotyczy akt przeniesienia, na innym nośniku niż nośnik tej bazy danych. To pojęcie pobierania jest niezależne od celu, jaki miał autor danego aktu przeniesienia, ewentualnych zmian dokonanych przez tego ostatniego w treści przeniesionych w ten sposób elementów, jak również ewentualnych różnic dotyczących struktury organizacji odnośnych baz danych.

- Okoliczność, iż cechy materialne i techniczne charakteryzujące zawartość chronionej bazy danych jednego producenta występują również w zawartości bazy danych innego producenta, może być interpretowana jako wskazówka, iż doszło do pobrania w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9, chyba że takie pokrywanie się może wynikać z innych czynników niż przeniesienie dokonane między obiema bazami. Fakt, iż elementy uzyskane przez producenta bazy danych ze źródeł, które nie są dostępne publicznie, występują również w bazie danych innego producenta, nie wystarcza jako taki do wykazania, iż doszło do takiego pobrania, ale może na to wskazywać.

- Rodzaj programów informatycznych stosowanych do administrowania obiema elektronicznymi bazami danych nie stanowi kryterium oceny, czy doszło do pobrania w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9.

W przedmiocie pytań drugiego, trzeciego i szóstego dotyczących pojęcia „istotna część zawartości bazy danych” w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9

- 56 W pytaniu drugim sąd krajowy zmierza zasadniczo do ustalenia, w jaki sposób należy interpretować pojęcie pobrania ocenianej co do ilości „istotnej części” zawartości bazy danych w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9, jeżeli odnośne bazy danych stanowią w ramach pewnego zbioru elementów odrębne „podgrupy” (moduły) odpowiadające autonomicznym produktom handlowym.
- 57 Pytanie trzecie ma zasadniczo na celu ustalenie, czy okoliczność, iż niektóre elementy pobrane rzekomo z jednej bazy danych zostały uzyskane przez jej producenta ze źródła, które nie jest swobodnie dostępne publicznie, może wpływać na wykładnię pojęcia ocenianej co do jakości „istotnej części” zawartości bazy danych w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9.
- 58 W pytaniu szóstym sąd krajowy zmierza zasadniczo do ustalenia, w jaki sposób należy interpretować w kontekście art. 7 dyrektywy 96/9 pojęcie „istotna część zawartości bazy danych”, mając na uwadze wyjaśnienia zawarte już w orzecznictwie Trybunału, jeżeli ta baza danych zawiera oficjalne akty dostępne publicznie takie jak akty normatywne i indywidualne organów wykonawczych państwa i ich oficjalne tłumaczenia, jak również orzecznictwo.
- 59 Jeżeli chodzi o pytanie drugie zadane przez sąd krajowy, należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału pojęcie istotnej co do ilości części zawartości chronionej bazy danych odnosi się do ilości pobranych lub wtórnie wykorzystanych elementów tej bazy danych i należy ją oceniać w stosunku do całkowitej zawartości tej bazy. Jeśli bowiem użytkownik pobiera lub wtórnie wykorzystuje znaczną co do ilości część zawartości bazy danych, której sporządzenie wymagało użycia istotnych środków,

to inwestycja odpowiadająca pobranej lub wtórnie wykorzystanej części również jest proporcjonalnie istotna (zob. ww. wyrok w sprawie *The British Horseracing Board i in.*, pkt 70).

- 60 Jak podniosła Komisja, należy dodać w tym względzie, że zakres zawartości bazy danych na nośniku, z którego przeniesione zostały elementy pochodzące z chronionej bazy danych, nie ma natomiast żadnego znaczenia dla oceny istotnego charakteru części zawartości tej bazy, której dotyczyło zarzucane pobranie lub wtórne wykorzystanie.
- 61 Ponadto, jak podkreślili zarówno Apis, jak i rząd bułgarski oraz Komisja, ocena istotnego co do ilości charakteru pobrania lub wtórnego wykorzystania może być przeprowadzona w każdym razie wyłącznie w odniesieniu do zbioru elementów, który może być chroniony prawem *sui generis* ze względu z jednej strony na jego cechę bazy danych w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy 96/9, a z drugiej strony na istotny charakter inwestycji związanej z jej utworzeniem w rozumieniu art. 7 ust. 1 tej dyrektywy.
- 62 Wynika z tego, że w przypadku takim jak przywołany przez sąd krajowy w pytaniu drugim, gdzie zbiór elementów jest utworzony z odrębnych „podgrup”, w celu oceny, czy pobranie lub wtórne wykorzystanie dokonane rzekomo z jednej z tych podgrup dotyczyło istotnej co do ilości części zawartości bazy danych, należy najpierw ustalić, czy sama ta podgrupa stanowi bazę danych w rozumieniu dyrektywy 96/9 (zob. w tym kontekście wyrok z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie C-444/02 *Fixtures Marketing*, Zb.Orz. s. I-10549, pkt 19–32), spełniając ponadto kryteria przyznania ochrony prawem *sui generis* wymienione w art. 7 ust. 1 tej dyrektywy.
- 63 Jeżeli ma to miejsce, należy porównać zakres elementów danej podgrupy, które rzekomo miały zostać pobrane lub wtórnie wykorzystane, z całkowitą zawartością tej podgrupy.

- 64 Jeżeli nie ma to miejsca, a zbiór elementów, do którego należy dana podgrupa, sam w sobie stanowi bazę danych, która może być chroniona na podstawie art. 1 ust. 2 w związku z art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9, porównania należy wówczas dokonać między zakresem rzekomo pobranych lub wtórnie wykorzystanych elementów tej podgrupy, jak również ewentualnie innych podgrup, a zakresem całkowitej zawartości tego zbioru.
- 65 Należy również uściślić w tym względzie, że okoliczność, iż różne podgrupy tego samego zbioru elementów są sprzedawane odrębnie jako produkty autonomiczne, nie wystarcza jako taka do zakwalifikowania ich jako bazy danych, która jako taka może być chroniona prawem sui generis. Taka kwalifikacja nie opiera się bowiem na względach o charakterze gospodarczym, lecz na spełnieniu przesłanek prawnych wymienionych w art. 1 ust. 2 i art. 7 ust. 1 wspomnianej dyrektywy.
- 66 Jeżeli chodzi o pytanie trzecie zadane przez sąd krajowy, należy podkreślić, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału pojęcie istotnej co do jakości części zawartości chronionej bazy danych odnosi się do rozmiaru inwestycji związanej z uzyskaniem, weryfikacją i prezentacją tej zawartości, która została pobrana lub wtórnie wykorzystana, niezależnie od tego, czy pobrana lub wtórnie wykorzystana zawartość bazy danych stanowi istotną co do ilości część całkowitej zawartości chronionej bazy danych. Niewielka część zawartości bazy danych może bowiem wymagać dla jej uzyskania, weryfikacji lub prezentacji znaczącej inwestycji sił ludzkich, środków technicznych lub finansowych (zob. ww. wyrok w sprawie *The British Horseracing Board i in.*, pkt 71).
- 67 W świetle motywu 46 dyrektywy 96/9, zgodnie z którym istnienie prawa sui generis nie prowadzi do stworzenia nowego prawa do utworów, danych lub samych elementów bazy danych, stwierdzono ponadto, że wewnętrzna wartość pobranych lub wtórnie wykorzystanych elementów nie stanowi istotnego kryterium oceny w tym zakresie (zob. ww. wyrok w sprawie *The British Horseracing Board i in.*, pkt 72, 78).

68 Mając na uwadze to, o czym przypomniano w pkt 66 niniejszego wyroku, okoliczność, iż elementy rzekomo pobrane lub wtórnie wykorzystane z bazy danych chronionej prawem sui generis zostały uzyskane przez jej producenta ze źródeł niedostępnych publicznie, w zależności od rozmiaru zasobów ludzkich, środków technicznych lub finansowych zastosowanych przez niego w celu zgromadzenia danych elementów z tych źródeł może mieć wpływ na ocenę, czy wystąpiła istotna inwestycja związana z „uzyskaniem” tych elementów w rozumieniu art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9 (zob. podobnie wyrok z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie C-46/02 Fixtures Marketing, Zb.Orz. s. I-10365, pkt 34, 38), a w konsekwencji na ich zakwalifikowanie jako istotnej co do jakości zawartości odnośnej bazy danych.

69 W końcu, jeżeli chodzi o przywołaną przez sąd krajowy w pytaniu szóstym okoliczność dotyczącą występowania w odnośnej bazie danych oficjalnych materiałów dostępnych publicznie, należy podkreślić, że zarówno z ogólnego sposobu sformułowania w art. 1 ust. 2 dyrektywy 96/9 definicji pojęcia bazy danych w rozumieniu tej dyrektywy, jak i celu ochrony prawem sui generis wynika, że prawodawca wspólnotowy zamierzał nadać temu pojęciu szeroki zasięg, niezależny od względów dotyczących w szczególności materialnej zawartości danego zbioru elementów (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie C-444/02 Fixtures Marketing, pkt 19–21).

70 Poza tym, jak wynika z art. 7 ust. 4 dyrektywy 96/9, prawo sui generis stosuje się niezależnie od tego, czy baza danych lub jej zawartość kwalifikują się do ochrony w szczególności na podstawie prawa autorskiego.

71 Jak stwierdził rząd bułgarski, okoliczność podniesiona przez Lakordę, iż elementy zawarte w systemie informacji prawnej spółki Apis nie kwalifikują się ze względu na swój oficjalny charakter do ochrony na podstawie prawa autorskiego, nie może w konsekwencji jako taka prowadzić do pozbawienia zbioru obejmującego takie elementy kwalifikacji jako „bazy danych” w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy 96/9 lub do wyłączenia takiego zbioru z zakresu zastosowania ochrony prawem sui generis ustanowionej w art. 7 tej dyrektywy.

72 W konsekwencji, jak podnoszą Apis, rząd bułgarski i Komisja, oficjalny charakter i publiczna dostępność całości lub części elementów zgromadzonych w zbiorze danych nie zwalnia sądu krajowego od przeprowadzenia oceny w świetle wszelkich istotnych okoliczności faktycznych, czy zbiór ten stanowi bazę danych, która może być chroniona prawem sui generis ze względu na to, że dla uzyskania, weryfikacji lub prezentacji całej jej zawartości niezbędna była istotna inwestycja pod względem ilościowym lub jakościowym (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie C-46/02 Fixtures Marketing, pkt 32–38).

73 Okoliczność, iż zawartość chronionej bazy danych stanowią zasadniczo oficjalne materiały dostępne publicznie, nie zwalnia sądu krajowego z przeprowadzenia kontroli w celu oceny, czy doszło do pobrania lub wtórnego wykorzystania istotnej części tej zawartości, czy elementy rzekomo pobrane lub wtórnie wykorzystane z tej bazy danych stanowią istotną co do ilości część zawartości tej bazy lub czy w danym przypadku stanowią one część istotną co do jakości, gdyż dla uzyskania, weryfikacji lub prezentacji wymagają istotnej inwestycji ludzkiej, technicznej lub finansowej.

74 W świetle powyższych rozważań na pytania drugie, trzecie i szóste należy odpowiedzieć następująco:

- Artykuł 7 dyrektywy 96/9 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku ogólnego zbioru elementów zawierającego odrębne podgrupy w celu oceny, czy doszło do pobrania lub wtórnego wykorzystania istotnej co do ilości części zawartości bazy danych w rozumieniu tego artykułu, zakres rzekomo pobranych lub wtórnie wykorzystanych elementów jednej z tych podgrup należy porównać z zakresem całkowitej zawartości tej podgrupy, o ile podgrupa ta jako taka stanowi bazę danych odpowiadającą wymogom przyznania ochrony prawem sui generis. W przeciwnym przypadku, i o ile zbiór ten stanowi chronioną bazę danych, należy porównać zakres rzekomo pobranych lub wtórnie wykorzystanych elementów różnych podgrup tego zbioru i zakres jego całkowitej zawartości.

- Okoliczność, iż elementy rzekomo pobrane lub wtórnie wykorzystane z bazy danych chronionej prawem *sui generis* zostały uzyskane przez jej producenta ze źródeł niedostępnych publicznie, w zależności od rozmiaru zasobów ludzkich, środków technicznych lub finansowych zastosowanych przez niego w celu zgromadzenia danych elementów z tych źródeł może mieć wpływ na zaklasyfikowanie ich jako istotnej co do jakości części zawartości odnośnej bazy danych w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9.

- Oficjalny charakter i publiczna dostępność części elementów zawartych w bazie danych nie zwalnia sądu krajowego z przeprowadzenia kontroli w celu oceny, czy doszło do pobrania lub wtórnego wykorzystania istotnej części tej zawartości, czy elementy rzekomo pobrane lub wtórnie wykorzystane z tej bazy danych stanowią istotną co do ilości część zawartości tej bazy lub czy w danym przypadku stanowią one część istotną co do jakości, gdyż dla uzyskania, weryfikacji lub prezentacji wymagają znaczącej inwestycji sił ludzkich, środków technicznych lub finansowych.

W przedmiocie kosztów

⁷⁵ Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Rozgraniczenie pojęć „przeniesienie stałe” i „przeniesienie czasowe” w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych opiera się na kryterium okresu przechowywania elementów pobranych z chronionej bazy**

danych na nośniku innym niż nośnik tej bazy danych. Chwila, w której doszło do pobrania w rozumieniu wspomnianego art. 7 z chronionej bazy danych dostępnej drogą elektroniczną, odpowiada chwili zapisania elementów, których dotyczy akt przeniesienia, na innym nośniku niż nośnik tej bazy danych. To pojęcie pobierania jest niezależne od celu, jaki miał autor danego aktu przeniesienia, ewentualnych zmian dokonanych przez tego ostatniego w treści przeniesionych w ten sposób elementów, jak również ewentualnych różnic dotyczących struktury organizacji odnośnych baz danych.

Okoliczność, iż cechy materialne i techniczne charakteryzujące zawartość chronionej bazy danych jednego producenta występują również w zawartości bazy danych innego producenta, może być interpretowana jako wskazówka, iż doszło do pobrania w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9, chyba że takie pokrywanie się może wynikać z innych czynników niż przeniesienie dokonane między obiema bazami. Fakt, iż elementy uzyskane przez producenta bazy danych ze źródeł, które nie są dostępne publicznie, występują również w bazie danych innego producenta, nie wystarcza jako taki do wykazania, iż doszło do takiego pobrania, ale może na to wskazywać.

Rodzaj programów informatycznych stosowanych do administrowania obiema elektronicznymi bazami danych nie stanowi kryterium oceny, czy doszło do pobrania w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9.

- 2) Artykuł 7 dyrektywy 96/9 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku ogólnego zbioru elementów zawierającego odrębne podgrupy w celu oceny, czy doszło do pobrania lub wtórnego wykorzystania istotnej co do ilości części zawartości bazy danych w rozumieniu tego artykułu, zakres rzekomo pobranych lub wtórnice wykorzystanych elementów jednej z tych podgrup należy porównać z zakresem całkowitej zawartości tej podgrupy, o ile

podgrupa ta jako taka stanowi bazę danych odpowiadającą wymogom przyznania ochrony prawem sui generis. W przeciwnym przypadku i o ile zbiór ten stanowi chronioną bazę danych, należy porównać zakres rzekomo pobranych lub wtórnie wykorzystanych elementów różnych podgrup tego zbioru i zakres jego całkowitej zawartości.

Okoliczność, iż elementy rzekomo pobrane lub wtórnie wykorzystane z bazy danych chronionej prawem sui generis zostały uzyskane przez jej producenta ze źródeł niedostępnych publicznie, w zależności od rozmiaru zasobów ludzkich, środków technicznych lub finansowych zastosowanych przez niego w celu zgromadzenia danych elementów z tych źródeł może mieć wpływ na zaklasyfikowanie ich jako istotnej co do jakości części zawartości odnośnej bazy danych w rozumieniu art. 7 dyrektywy 96/9.

Oficjalny charakter i publiczna dostępność części elementów zawartych w bazie danych nie zwalnia sądu krajowego z przeprowadzenia kontroli w celu oceny, czy doszło do pobrania lub wtórnego wykorzystania istotnej części tej zawartości, czy elementy rzekomo pobrane lub wtórnie wykorzystane z tej bazy danych stanowią istotną co do ilości część zawartości tej bazy lub czy w danym przypadku stanowią one część istotną co do jakości, gdyż dla uzyskania, weryfikacji lub prezentacji wymagają znaczącej inwestycji sił ludzkich, środków technicznych lub finansowych.

Podpisy